

Latviešiem ar kooperāciju, sadarbību un konstruktīvu komunikāciju joprojām tā isti nevedas. Iespējams, šis ir antropologu, psihologu, mentālistu vai citu speciālistu pētījumu cienīgs temats, bet atbilde uz jautājumu – kāpēc nevedas? – tik viegli rokā nedodas.

Lauksaimnieku kooperācijā tāpat kā pašā lauksaimniecībā pastāv visai liela *šķēre* – ir kooperatīvi, kas jau gadiem strādā kā lieli un veiksmīgi uzņēmumi, un ir tādi, kas teju spēj apkopot un biedriem pavēstīt nozarei aktuālo informāciju. Tomēr labi, ka ir vismaz tādi.

Kamēr graudkopības kooperatīvi jau var lepoties ar to, ka iekarojuši vairāk nekā trešdaļu Latvijas graudu tirgus, tikmēr gaļas nozarē, kas joprojām apgrozās pelēkajā zonā, kooperācijas faktiski nav. Daudz punu sev uzsitusi arī piensaimnieku kooperācija, kas nav mācējusi tirgū noturēt savu piena pārstrādes uzņēmumu, un sarunas par jaunas konsolidēšanās iespējām tāpat nekust ne no vietas.

Kāda tad ir pašreizējā situācija lauksaimniecības kooperācijas jomā – saruna ar Latvijas lauksaimnieku kooperatīvu asociācijas (LLKA) un LPKS VAKS valdes priekšsēdētāju **INDULI JANSONU**.

VIENS TIRGŪ NAV KAROTĀJS – JĀKOOOPERĒJAS

ANITA PIRKTIŅA

– Kā šobrīd var raksturot to, kas notiek kooperācijas jomā? Kooperatīvi ir stabili vai strauji attīstās, varbūt stagnē?

– Kopējais LPKS apgrozījums pēdējos trijos gados ir tikai audzis, tāpat arī biedru skaits. Lai gan, ņemot vērā to, ka vispār samazinās lauksaimnieku skaits, pēdējais nosauktais raksturlielums ir diezgan relatīvs. Respektīvi – pēc biedru skaita vien vērtēt kooperatīva izaugsmi nebūtu īsti korekti, jo apstākļos, kad zemnieku

saimniecību un pašu zemnieku kļūst mazāk, stabils biedru skaits faktiski būtu jāuzskata par pieaugumu.

Tāču tajā pašā laikā pieaug lauksaimnieku ražošanas apjomi, palielinās saimniecību apsaimniekojamās platības, saimniecības kļūst modernākas, ieviešot jaunākās tehnoloģijas utt. Tas ietekmē gan augkopības saimniecību ražīgumu, gan piensaimniecību produktivitāti. Minētais ļauj apgalvot, ka izaugsme ir, bet, protams, kooperācijas jomā tā varētu būt straujāka un vērā ņemamāka.

Ticiet man – ja Latvijā nebūtu spēcīgu graudkopības kooperatīvu, situācija šajā nozarē būtu stipri atšķirīga. Šobrīd par to daudzi pat nenojauš, bet tas ir tikai tāpēc, ka ir šie lauksaimnieku kooperatīvi.

– Dažādu lauksaimniecības nozaru kooperatīvi tomēr attīstās un darbojas ļoti atšķirīgi, sasniedzot arī visai atšķirīgus sava darba rezultātus.

– Tā ir. Protams, varam lepoties ar sasniegto graudkopības kooperācijas jomā, jo mūsu vadošo graudkopības kooperatīvu – *Latraps*,